

Руслан СТЕЦИК

Війна... Від цього слова стає моторошно. Бентежить питання: чому Бог допустив війну? Хтось міг би подумати: ми такий мирний і побожний народ з понад тисячолітньою християнською вірою - чому Бог допускає подібне? Чому ми маємо януковичів, путінів та інших ворогів? Можливо, вони допущені Творцем як належна покута за наші гріхи?

Помилково може скластися враження, що Бог - «жорстокий месник», який діє по старозавітному принципу «око за око, зуб за зуб». Насправді ж, він люблячий Батько, який шанує свободу своїх дітей навіть тоді, коли вони Йому неслухняні. Господь у своєму Провидінні допускає наслідки непослуху – біль, страждання та війни. Таким чином не Бог, але людина карає саму себе, потерпаючи від власного ж свавілля. Бо Він чоловіколюбний і не хоче смерті грішника, але щоб навернувся і жив (Єз. 18, 23).

Митрополит Андрей так молився про кращу долю українського народу: «Бо всі терпіння, що їх доводиться нам у житті зносити – допущені для нашого добра» . Це означає, що Бог хоче народного покаяння, щоб ми, очистившись від всіх наших гріхів, стали, за твердженням апостола Петра, «Народом святим»(пор. 1 Пт.2, 9).

Прикладом такого очищення послужить нам історія Виходу ізраїльського народу із єгипетської неволі до Обіцяної землі. Ізраїлю знадобилося довгих 40 років, щоб за цей час вимерло ціле покоління рабів, яке народилося у неволі і пам'ятало про єгипетський хліб, ситне м'ясо та фараоновий бич. В обіцяну землю увійшли покоління виховані у свободі.

Наш вихід з Єгипту відбувся 24 серпня 1991 року, коли без великих зусиль ми отримали Незалежність. Опісля почався довгий шлях блукання пустелею. Велика частина українців ще марила Радянським Союзом, який розпався за один день. У їх свідомості ще жило відчуття спокою і безтурботності за завтрашній день. Аж тут раптово пропало все те, що досі було звичним. Не дивно, що народ, подібно до ізраїльського, постійно нарікав і хотів назад в Єгипет. Старе покоління почало вимирати, молоде потроху забувало про страх рабства, успадкований від своїх батьків.

Через 23 роки блукання пустелею Бог кинув «вогнь на землю»(пор. Лк. 12, 49). На Революції Гідності 2013-2014 рр. почався протест нового покоління проти застарілого радянського мислення. Від цього часу настав новий етап нашої «пустелі», на якому Бог запалив іскру свободи, з якої згодом розгорівся справжній вогнь. Цей вогнь спричинив велику пожежу, в якій згорає все старе, рабське і гріховне. Із тривогою спостерігаємо, як це багаття щораз збільшується на Сході України. Вогнь пече, від нього болить, але ми віримо, що він очищає.

Нам варто зрозуміти, що в цьому сенсі війна для нас не тільки кара, але й нагода для благословення, адже, як не дивно, вона служить засобом очищення народу. Христова Церква засуджує війну, але допускає її в крайніх обставинах як засіб дозволеного самозахисту. Блаженніший Святослав, Глава й Отець УГКЦ, нагадує: «Бувають обставини, в яких вживання зброї для захисту від несправедливого агресора є не лише припустимим, а й єдино можливим (тому морально виправданим) засобом, щоб зупинити зло і не допустити поширення смертоносної для багатьох людей агресії».

Саме тому в умовах наступу ворога маємо відгукуватися на заклики до захисту і боротьби, а не пасивно очікувати миру. Війна може стати для нас страшним прокляттям, якщо у відповідь їй ми запропонуємо страх, паніку та відчай. Наша ж участь у захисті країни на фронті, в окопах і в тилу є благословенням Божим.

Хрест Христовий також був знаряддям смерті та великої ганьби, проте після Воскресіння став символом спасіння. Якщо ми приймемо цей хрест, будучи готовими у своїй любові згоріти заради Батьківщини, то наше блукання пустелею закінчиться. А ставши народом святим, ми зможемо увійти в довгождану Обіцяну землю – вільну, суверенну й незалежну Україну.

Руслан СТЕЦИК Війна як «сорок років пустелі»//СЛОВО № 1 (61) 2015, с.6-7